

EL LECTOR ACCIDENTAL

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

L'economia (submergida) de les presentacions

CRISTINA CALDERER

Imaginem un autor a qui acaben de publicar un llibre: el Llibre. Hi ha dedicat anys d'escriptura, l'ha repassat sense treva, l'ha fet llegir als lectors de confiança, potser ha guanyat un premi, ha negociat l'últim capítol amb l'editor, ha discutit amb el portadista. Finalment, tots aquests esforços s'han concretat en un objecte. El Llibre és una realitat, la cosa més rellevant del món, l'única que importa de debò. Cada informatiu que no parla del Llibre és un informatiu perdut. Cada aparador sense el Llibre és un aparador sense cap ni peus. ¿Com s'entén que no estigui tothom parlant del Llibre? Caldrà actuar. S'imposa fer una presentació en alguna llibreria.

Hi assistirà la gent de cultura, la premsa, els lectors. La presentació és el tret inicial que facilitarà el *hype*, les expectatives, el miracle del boca-orella, els elogis encomandissos. En sortiran dotzenes de persones conscienciades que faran córrer la bona nova.

Primer cal un presentador. Atenció, perquè el perfil no és senzill.

1. No cal que sigui un famós (que estan per altres coses), però ha de ser algú mínimament conegut, o sigui que surti a la televisió de tant en tant. És millor no recórrer a un amic, a un veí, a un cosí. Es recomana descartar els *presentadors residents* que té

cada llibreria, els assidus, els que no saben dir que no. És preferible que sigui algú que ha publicat, algú que beneixi "des de dins" l'arribada d'un nou autor, un pioner que hagi detectat en el Llibre unes qualitats que no són *mainstream*.

2. L'acte no ha de ser clarament propagandístic, ni merament analític, ni toscament protocol·lari. Calen unes dosis adequades d'amenitat i de sinceritat, de publicitat implícita i d'humor elegant. El presentador ha d'insistir (per als que no llegeixen) en l'interès humà, sense descuidar-se (per als lectors habituals) de les referències literàries.

3. El presentador no obté res de l'acte, a banda d'uns minuts de protagonisme. Sovint ni tan sols obté l'agraïment de l'autor, que en acabar es dedicarà a lamentar el poc quòrum i a passar llista de tota la gent a qui, en l'últim moment, li ha sorgit algun compromís inexplicablement més interessant que assistir a la presentació del Llibre.

¿Hi ha res més sinistre que el soroll flàccid que emeten els gots de plàstic plens de cava tebi quan els entrem en (seria inexacte dir-ne brindis) en una llibreria poc correguda? En aquest episodi d'economia submergida, tan submergida que ni els més optimistes confien que aflori mai, encara hi haurem de sumar el personal de la

llibreria, que sovint està fora de l'horari laboral.

Si la presentació es fa al vespre, com és habitual, costa trobar-hi periodistes, sobretot si tenen algú a casa que els espera. L'autor pren nota que la pròxima vegada caldrà enviar més correus i més *whatsapps*, mobilitzar *influencers*, assegurar el tret. Encara sort que la tieta penjarà alguna foto al Facebook, i que l'endemà l'editorial, la parella i els amics de l'autor retuitaran els elogis.

Intercanviar els papers

Presentar un llibre és una ofrena, un regal. Com que el presentador no és espontani, sinó que sol respondre a una sol·licitud explícita de l'autor, ja podem avançar que l'única manera que es produeixi una compensació és que més tard, quan sigui el presentador qui publiqui un llibre, s'intercanviaran els papers amb el presentat. Heus aquí l'economia de la presentació, el *quid pro quo*, el mínim comú denominador: avui per tu, demà per mi. Després de l'acte, els autors més empàtics conviden el presentador a un sopar fred (l'economia és la que és) i a una cervesa de barril.

Sumant les que he fet i les que m'han fet a mi, calculo que he participat en un centenar de presentacions. Totes i cadascuna han estat actes gratuïts, actes d'amateurisme, o sigui, actes d'amor: al llibre, a l'editor, al llibreter, a la literatura, al que sigui. Com en tot acte d'amor, s'hi han produït moments ridículs i també moments sublims.

Quan l'autor és novell, la presentació és com un bateig. Quan l'autor és fidel a l'editor, la presentació és com una boda. Quan l'autor ha obtingut algun premi a la trajectòria, la presentació és com un enterrament. Si el presentador és un artista, la presentació és una obra d'art. A continuació, tres agraïments a tres presentadors singulars que he tingut: gràcies, Salva, d'El Frenillo de Gauguin, per tocar *Another brick in the wall* amb una guitarra de flamenc; gràcies, Mar Bosch, per repartir un Test de Memòria Vintage als assistents; gràcies, Montse Serra, per fer-nos tastar en viu i en directe tots els vins amb denominació d'Allella.

En el Judici Final hi haurà dues files d'autors: els que han fet més presentacions de les que els han fet a ells, i els que estan en deute. Confiem que Sant Pere es deixi commoure per atenuants i eximents. Cadascú té els seus. Recordaré un cas, que va tenir lloc fa uns anys a Figueres en una llibreria que ja no existeix. Només érem l'autor, el presentador, el llibreter i un (1) membre del públic. Ni tan sols hi havia l'editor. Vam fer la presentació completa, una hora entre dissertacions, gags i improvisacions (falses i autèntiques). L'únic membre del públic no va comprar el llibre. ♦♦

COM EN TOT ACTE D'AMOR, EN LES PRESENTACIONS S'HI HAN PRODUÏT MOMENTS RIDÍCULS I ALTRES DE SUBLIMS

OBRO FIL

ANNA GUITART

No mantinguem les distàncies

Fa unes setmanes, de visita a Barcelona, l'escriptora Irene Vallejo em parlava de la tendència que encara hi ha a separar les humanitats i les ciències, com si fossin territoris diferents i fins i tot, deia, en conflicte. Al contrari, ella creu que hem de lluitar per posar fi a aquesta distinció i treballar les connexions entre les dues "matèries", perquè això ens enriquirà i ens permetrà tenir mirades i punts de vista diversos sobre la realitat.

Uns dies més tard, em trobo a Twitter una imatge que resumeix exactament el que demanava Vallejo: una foto, penjada pel Manuel Guerrero, dels poetes Blanca Llum Vidal, Jaume C. Pons Alorda i Josep Pedrals recitant a l'Hospital Germans Trias i Pujol (Can Ruti). Encuriosida, investigo una mica: l'activitat forma part del projecte *In_cert*, promogut des de Can Manyé, un espai municipal d'art, poesia i creació contemporànies d'Allella. En plena pandèmia, es van posar a treballar en un projecte que acostés l'art, la ciència i el pensament, que treballés també la seva vinculació amb la salut, i on científics i investigadors de l'hospital fessin equip amb persones del món de l'art, la literatura o la psicologia, entre altres matèries de coneixement. Un dels resultats va ser una exposició de les artistes Nora Ancarola i Jo Milne, avesades a col·laborar amb el món científic. Ara, algunes de les seves obres encara són a Can Ruti, on han aconseguit modificar l'espai i la llum, i han convertit l'hospital en un lloc més acollidor.

També van aconseguir transformar-lo Vidal, Pons Alorda i Pedrals, que hi van fer recitals improvisats en set espais: la maternitat, urgències, sales d'espera... Van acordar, m'explica en Josep Pedrals, que recitarien només poemes lluminosos. Tot i la sorpresa inicial dels pacients que esperaven el seu torn, la gent (també metges) els escoltava i moltes persones els donaven les gràcies al final de cada intervenció. Els nens, entusiasmats, els van acabar aplaudint. En Pedrals m'explica que de tant en tant ells feien algun comentari, vinculant paraules de forma molt pertinent: l'espera i l'esperança; hospital i hospitalari; la paciència dels pacients. Quanta proximitat, que lògic, i que incomprensible que encara hi hagi qui hi vulgui mantenir les distàncies. ♦♦